

Şehriban ERCAN

THEMIS

KPSS TARİH

**Xİİ
LEVHA**

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ	V
TEŞEKKÜR	V
TARİH BİLİMİ HAKKINDA	1

BİRİNCİ KISIM TÜRK TARİHİ

BİRİNCİ BÖLÜM İSLAMİYET ÖNCESİ TÜRK TARİHİ

I. GENEL OLARAK	5
II. İSLAMİYETTEN ÖNCEKİ TÜRK DEVLETLERİ	6
III. İSLAMİYET ÖNCESİ TÜRK DEVLETLERİNDE KÜLTÜR VE UYGARLIK	15
İSLAMİYET ÖNCESİ TÜRK DEVLETLERİ (ÇIKMIŞ SORULAR)	25

İKİNCİ BÖLÜM İSLAMİYET SONRASI TÜRK DEVLETLERİ

I. TÜRKLERİN İSLAMİYETİ BENİMSEMESİNDEKİ ETKENLER	35
II. İLK TÜRK - İSLAM DEVLETLERİ	35
III. TÜRK - İSLAM DEVLETLERİ'NDE KÜLTÜR VE UYGARLIK	42

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM TÜRKİYE TARİHİ

I. ANADOLU'DA KURULAN İLK TÜRK BEYLİKLERİ	51
II. ANADOLU SELÇUKLU DEVLETİ (1077-1308)	52
III. ANADOLU SELÇUKLU DEVLETİ'NDE KÜLTÜR VE UYGARLIK	53
IV. ANADOLU TÜRK BEYLİKLERİ	60
V. DİĞER BEYLİKLER	61
TÜRK - İSLAM DEVLETLERİ VE BEYLİKLER DÖNEMİ (ÇIKMIŞ SORULAR)	63
VI. KUZEY AFRİKA'DA VE ASYA'DA KURULAN DEVLETLER	73

İKİNCİ KISIM
OSMANLI TARİHİ

BİRİNCİ BÖLÜM
ANA ÇİZGİLERİYLE
OSMANLI DEVLETİ'NİN SİYASAL KİMLİĞİ

I.	OSMANLILARIN SİYASAL VARLIĞI VE KURULUŞ DÖNEMİ	79
II.	YÜKSELME DÖNEMİ (1453-1579)	83
III.	DURAKLAMA DÖNEMİ (1579-1699)	89
IV.	GERİLEME DÖNEMİ (1699- 1792)	95

İKİNCİ BÖLÜM
OSMANLI DEVLETİ'NDE DEĞİŞİM VE
DÖNÜŞÜM ÇABALARI

I.	ONYEDİNCİ (XVII.) YÜZYIL ISLAHAT HAREKETLERİ.....	99
II.	ONSEKİZİNCİ (XVIII.) YÜZYIL ISLAHAT HAREKETLERİ	100

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
OSMANLI İMPARATORLUĞU'NUN ÇÖKÜŞ
VE DAĞILMA DÖNEMLERİ

I.	ONDOKUZUNCU (XIX.) YÜZYIL SİYASİ GELİŞMELERİ.....	105
	OSMANLI DEVLETİ (ÇIKMIŞ SORULAR).....	113
II.	ONDOKUZUNCU (XIX.) YÜZYIL ISLAHATLARI	119
	ONDOKUZUNCU YÜZYIL ISLAHATLARI (ÇIKMIŞ SORULAR).....	137

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
OSMANLI İMPARATORLUĞU'NUN
KÜLTÜR VE UYGARLIĞI

A.	MERKEZ ÖRGÜTÜ.....	143
	1. Genel Olarak.....	143
	2. Başkentin Yönetimi	145
	3. Divan-ı Hümayun.....	145
B.	TAŞRA ÖRGÜTÜ	150
	1. Salyanesiz (Yıllıksız) Eyaletler	150
	2. Salyaneli (Yıllıklı) Eyaletler	151
	3. İmtiyazlı Eyaletler	151

I. TOPRAK YÖNETİMİ.....	152
II. HUKUK	156
III. MALİYE	158
IV. ORDU.....	163
V. EĞİTİM	167
VI. BİLİM	170
VII. EDEBİYAT.....	171
VIII. SANAT	172
OSMANLI DEVLETİ KÜLTÜR VE UYGARLIĞI (ÇIKMIŞ SORULAR).....	185

Üçüncü Kısım

AVRUPA TARİHİNE GENEL BAKIŞ

I. HAÇLI SEFERLERİ (1096-1272)	205
II. COĞRAFİ KEŞİFLER VE OSMANLI DEVLETİNE ETKİLERİ.....	205
III. OTUZ YIL SAVAŞLARI	206
IV. YEDİ YIL SAVAŞLARI (1756 - 1763)	207
V. AMERİKAN BAĞIMSIZLIK BİLDİRİSİ	207
VI. 1792 - 1815 İHTİLAL SAVAŞLARI	207
VII. 1815 VİYANA KONGRESİ	208
VIII. 1830 İHTİLALLERİ	209
IX. 1848 İHTİLALLERİ	209
X. FRANSIZ DEVRİMİ VE OSMANLI DEVLETİ'NE ETKİLERİ.....	210
XI. SANAYİ DEVRİMİ	211

Dördüncü Kısım

TÜRK DEVRİM (İNKILÂP) TARİHİ

Birinci Bölüm

XX. YÜZYILDA OSMANLI DEVLETİ

I. TRABLUSGARP SAVAŞI (1911)	215
II. BALKAN SAVAŞLARI.....	216
III. DÖNEMİN DİĞER GELİŞMELERİ	218
XX. YÜZYILDA OSMANLI DEVLETİ (ÇIKMIŞ SORULAR).....	221
IV. BİRİNCİ DÜNYA SAVAŞI (1914-1918).....	225
BİRİNCİ DÜNYA SAVAŞI VE SONRASI GELİŞMELERİ (ÇIKMIŞ SORULAR).....	245

İKİNCİ BÖLÜM
KURTULUŞ SAVAŞI'NIN
HAZIRLIK DÖNEMİ

I.	ULUSAL KURTULUŞ SAVAŞI'NIN ÖRGÜTLENMESİ	253
II.	KUVA-YI MİLLİYE	259
III.	DİĞER DÜZENSİZ BİRLİKLER	259

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
GENELGELER VE KONGRELER DÖNEMİ
(MUSTAFA KEMAL'İN SAMSUN'A ÇIKMASI)

I.	GENEL OLARAK	261
II.	HAVZA GENELGESİ (28-29 Mayıs 1919)	262
III.	AMASYA GENELGESİ (20-22 Haziran 1919)	263
IV.	ERZURUM KONGRESİ (23 Temmuz - 7 Ağustos 1919).....	265
V.	EDİRNE VE LÜLEBURGAZ KONGRELERİ (10 Temmuz 1919).....	267
VI.	BALIKESİR KONGRESİ (26 - 31 Temmuz 1919).....	268
VII.	NAZİLLİ KONGRESİ	268
VIII.	ALAŞEHİR KONGRESİ (16 – 25 Ağustos 1919)	269
IX.	SİVAS KONGRESİ (4 - 11 Eylül 1919)	269
X.	AMASYA GÖRÜŞMELERİ (= PROTOKOLÜ) (20-22 Ekim 1919)	271
XI.	AFYONKARAHİSAR KONGRESİ (2 Ağustos 1920)	273
XII.	POZANTI KONGRESİ (5 Ağustos 1920)	273
	GENELGELER VE KONGRELER DÖNEMİ (ÇIKMIŞ SORULAR).....	275

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
KONGRELER SONRASI DÖNEM

KONGRELER SONRASI DÖNEM (ÇIKMIŞ SORULAR).....		295
--	--	-----

BEŞİNCİ BÖLÜM
TBMM'NİN AÇILMASI

I.	BİRİNCİ TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ'NİN AÇILMASI (23 Nisan 1920)	297
II.	ULUSAL MÜCADELEYE DİRENİŞLER.....	302
III.	GEDİZ SAVAŞI (24 Ekim 1920)	305
IV.	DÜZENLİ ORDUNUN KURULMASI	306
	BİRİNCİ TBMM DÖNEMİ (ÇIKMIŞ SORULAR).....	307

ALTINCI BÖLÜM KURTULUŞ SAVAŞI'NDA CEPHELER

I. DOĞU CEPHESİ	319
II. GÜNEY CEPHESİ	320
III. BATI (GARP) CEPHESİ	322
A. BİRİNCİ İNÖNÜ SAVAŞI (6 - 11 Ocak 1921)	322
B. İKİNCİ İNÖNÜ SAVAŞI (23 Mart - 1 Nisan 1921)	327
C. KÜTAHYA - ESKİŞEHİR SAVAŞLARI (10 - 24 Temmuz 1921)	328
D. SAKARYA SAVAŞI (23 Ağustos-12 Eylül 1921)	329
E. BÜYÜK TAARRUZ VE BAŞKOMUTANLIK MEYDAN SAVAŞI (26 Ağustos - 9 Eylül 1922)	330
KURTULUŞ SAVAŞI'NDA CEPHELER (ÇIKMIŞ SORULAR).....	333

YEDİNCİ BÖLÜM KURTULUŞ SAVAŞI SONRASI SİYASAL DÖNÜŞÜMLER

I. SALTANATIN KALDIRILMASI (1 Kasım 1922)	353
II. LOZAN BARIŞ ANTLAŞMASI (24 Temmuz 1923)	353
KALICI BARIŞ SÜRECİ (ÇIKMIŞ SORULAR).....	359

SEKİZİNCİ BÖLÜM KALICI BARIŞ SONRASI DÖNEM

I. İKİNCİ TBMM'NİN AÇILMASI.....	367
II. CUMHURİYET'İN İLANI.....	367
III. HALİFELİĞİN KALDIRILMASI (3 Mart 1924).....	369
IV. 1924 ANAYASASI (20 Nisan 1924)	369
SİYASAL VE SOSYAL ALANDAKİ DÖNÜŞÜMLER (ÇIKMIŞ SORULAR).....	373
V. ÇOK PARTİLİ REJİM DENEMELERİ.....	379
V. DAWES PLANI (16 Ağustos 1924).....	382
V. NASTURİ AYAKLANMASI (12- 28 Eylül 1924).....	382
V. ŞEYH SAİT AYAKLANMASI (13 Şubat 1925)	382
V. MUSTAFA KEMAL'E SUİKAST GİRİŞİMİ (16 Haziran 1926).....	385
V. 1929 DÜNYA EKONOMİK BUNALIMI	385
V. İKİNCİ ÇOK PARTİLİ REJİM DENEMESİ	386
ÇOK PARTİLİ YAŞAMA GEÇİŞ DENEMELERİ (ÇIKMIŞ SORULAR).....	389

XII. MENEMEN OLAYI (23 Aralık 1930).....	393
XII. BURSA OLAYI (1 Şubat 1933)	393
XII. VAGON - Lİ OLAYI	393
XII. RAZGRAD OLAYLARI	393
XII. DERSİM İSYANI (TUNCELİ OLAYLARI).....	394
XII. AĞRI OLAYI.....	394

DOKUZUNCU BÖLÜM
ATATÜRK DEVRİMLERİ
(= İNKILÂPLARI)

I. TOPLUMSAL ALANLARDA LAİKLEŞME	395
TOPLUMSAL ALANDAKİ ATATÜRK İNKILÂPLARI (ÇIKMIŞ SORULAR).....	399
II. HUKUK ALANINDA LAİKLEŞME (DEVLET VE TOPLUM KURUMLARININ LAİKLEŞMESİ)	403
HUKUK ALANINDAKİ ATATÜRK İNKILÂPLARI (ÇIKMIŞ SORULAR).....	405
III. EĞİTİM VE KÜLTÜR ALANINDA LAİKLEŞME	407
EĞİTİM ALANINDAKİ ATATÜRK İNKILÂPLARI (ÇIKMIŞ SORULAR).....	413
IV. EKONOMİK ALANDAKİ GELİŞMELER	421
A. İZMİR İKTİSAT KONGRESİ (18 Şubat 1923).....	421
B. TEŞVİK-İ SANAYİ YASASI'NIN ÇIKARILMASI (28 Mart 1927)	422
C. TARIM ALANINDAKİ GELİŞMELER.....	423
D. TİCARET ALANINDAKİ GELİŞMELER	423
1. KAPİTÜLASYONLARIN KALDIRILMASI (24 Temmuz 1923)	423
2. İŞ BANKASI'NIN KURULMASI (26 Ağustos 1924)	424
3. SANAYİ VE MAADİN BANKASININ KURULMASI (19 Nisan 1925).....	424
4. KABOTAJ YASASI'NIN ÇIKARTILMASI (19 Nisan 1926).....	424
5. YABANCILARIN KURDUĞU İŞLETMELERİN ULUSALLAŞTIRILMASI	425
6. KORUYUCU GÜMRÜK UYGULAMASININ GETİRİLMESİ (1929)	425
V. DEVLETÇİLİK İLKEŞİ GEREĞİNCE YAPILAN DÜZENLEMELER.....	425
1. MERKEZ BANKASI'NIN KURULMASI (20 Eylül 1930)	426
2. BİRİNCİ BEŞ YILLIK KALKINMA PLANI	427
3. İKİNCİ BEŞ YILLIK KALKINMA PLANI	427
4. FABRİKA VE BAZI BANKALARIN AÇILMASI	428
EKONOMİK ALANDAKİ ATATÜRK İNKILÂPLARI (ÇIKMIŞ SORULAR).....	429
VI. SAĞLIK ALANINDAKİ GELİŞMELER.....	433
VII. SANAT ALANINDAKİ GELİŞMELER	434

1. RESİM	434
2. HEYKEL.....	434
3. MİMARLIK.....	434
4. TİYATRO	435
5. MÜZİK	435
ATATÜRK İNKILÂPLARI - KRONOLOJİ (ÇIKMIŞ SORULAR).....	437

ONUNCU BÖLÜM

ATATÜRK DÖNEMİNDE TÜRKİYE CUMHURİYETİ'NİN DIŞ POLİTİKASI

I. YABANCI OKULLAR SORUNU.....	439
II. MUSUL SORUNU.....	439
III. KABOTAJ YASASI VE LİMANLARIN İŞLETİLMESİ	439
IV. TÜRK - FRANSIZ İLİŞKİLERİ	440
V. NÜFUS DEĞİŞİMİ	440
VI. TÜRKİYE'NİN MİLLETLER CEMİYETİ'NE GİRMESİ (18 Temmuz 1932).....	440
VII. BALKAN ANTANTI (9 Şubat 1934)	441
VIII. STRESA ANTLAŞMASI (14 Nisan 1935).....	441
IX. MONTRÖ BOĞAZLAR SÖZLEŞMESİ (20 Temmuz 1936).....	441
X. SADABAT PAKTI (9 Temmuz 1937)	442
XI. İNÖNÜ HÜKÜMETİNİN DEĞİŞMESİ (25 Ekim 1937).....	442
ATATÜRK DÖNEMİ İÇ VE DIŞ POLİTİKA OLAYLARI (ÇIKMIŞ SORULAR).....	443

ONBİRİNCİ BÖLÜM

ATATÜRK İLKELERİ

I. CUMHURİYETÇİLİK.....	447
II. HALKÇILIK.....	448
III. MİLLİYETÇİLİK	449
IV. DEVLETÇİLİK	450
V. LAİKLİK.....	451
VI. DEVRİMCİLİK (= İNKILÂPÇILIK).....	452
ATATÜRK DÖNEMİ İÇ VE DIŞ POLİTİKA OLAYLARI (ÇIKMIŞ SORULAR).....	455

ONİKİNCİ BÖLÜM

ATATÜRK SONRASI DIŞ POLİTİKA

I. HATAY SORUNU (30 Haziran 1939)	469
---	-----

II. DANZİG SORUNU (1 Eylül 1939)	469
III. İKİNCİ DÜNYA SAVAŞI (1935 - 1945)	469
IV. HALLSTEİN DOKTRİNİ.....	476
V. TRUMAN DOKTRİNİ (12 Mart 1947).....	476
VI. MARSHALL PLANI (4 Temmuz 1948).....	476
VII. BATI BLOKUNUN KURULMASI (4 Nisan 1949).....	477
VIII. KORE SAVAŞI (1950-1953).....	477
IX. DOĞU BLOKUNUN KURULMASI (14 Mayıs 1955)	477
X. BEYAZ DEVRİM.....	478
XI. VİETNAM SAVAŞI (1965-1973).....	478
XII. ANTARTİKA ANTLAŞMASI (1 Aralık 1959)	478
XIII. TÜRKİYE - ABD İLİŞKİLERİ	478
XIV. TÜRK YUNAN İLİŞKİLERİ.....	479

ONÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ATATÜRK SONRASI

İÇ POLİTİKA

I. VERGİ KANUNLARININ ÇIKARILMASI	485
II. TÜRKİYE'DE SEÇİM SİSTEMİ DEĞİŞİKLİKLERİ.....	486
III. DEMOKRAT PARTİ (7 Ocak 1946)	487
IV. HÜRRİYET PARTİSİ (20 Aralık 1955).....	489
V. 27 MAYIS 1960 ASKERİ MÜDAHALESİ	490
VI. 1961 ANAYASASI	490
VII. 12 MART MUHTIRASI VE ANAYASA DEĞİŞİKLİKLERİ.....	491
VIII. 12 EYLÜL 1980 ASKERİ MÜDAHALESİ	492
IX. 1982 ANAYASASI	492

ONDÖRDÜNCÜ BÖLÜM

1980 SONRASI DÖNEM

I. SCHENGEN ANTLAŞMASI.....	495
II. KÖRFEZ SAVAŞI (2 Ağustos 1990).....	495
III. MAASTRİCHT ZİRVESİ (9-10 Aralık 1991)	495
IV. MAASTRİCHT KRİTERLERİ	495
V. AMSTERDAM ANTLAŞMASI (18 Haziran 1997)	496
VI. OTTOWA SÖZLEŞMESİ (4 Aralık 1997)	496
VII. LÜKSEMBURG ZİRVESİ (12-13 Aralık 1997).....	496
VIII. LAEKEN ZİRVESİ (14 - 15 Aralık 2001)	497
IX. KYOTO PROTOKOLÜ/SÖZLEŞMESİ (16 Şubat 2005).....	497
X. BALİ KONFERANSI (13 Aralık 2007).....	497

ONBEŞİNCİ BÖLÜM
AVRUPA BİRLİĞİ VE
BİRLEŞMİŞ MİLLETLER

I.	AVRUPA BİRLİĞİ	499
A.	OLUŞUMU	499
B.	AVRUPA BİRLİĞİ’NİN KURUMLARI	500
II.	BİRLEŞMİŞ MİLLETLER.....	504
III.	AVRUPA EKONOMİK İŞBİRLİĞİ ÖRGÜTÜ (OECD)	505
IV.	AVRUPA GÜVENLİK VE İŞBİRLİĞİ KONFERANSI (AGİK)	505
V.	AVRUPA GÜVENLİK VE İŞBİRLİĞİ TEŞKİLATI (AGİT)	506
VI.	KOPENHAG KRİTERLERİ	506
VII.	DİĞER OLUŞUMLAR	507